

Робота містить 42 сторінки, список використаних джерел нараховує 34 джерела. В додатках наведено коротку біографічну таблицю та портрет Олекси Стороженка; дидактичний матеріал до запропонованих планів конспектів уроків: матеріал для групової, словникової роботи над текстом оповідання, картки з тестами для самостійної роботи, орієнтовний план характеристики головного героя, підбірка цитат за темою "Подібність сюжету оповідання «Скарб» з народними творами"; сценарій виховного позакласного заходу "Що таке щастя".

Розкрито як літературознавчі дані про життєвий шлях та творчу спадщину Олекси Стороженка, жанрові особливості оповідання "Скарб" так і особливості методики викладання даної теми в шкільному курсі української літератури: аналіз навчальних програми, основні методи та прийоми навчання, розподіл навчального матеріалу. В ході виконання роботи розроблено плани-конспекти уроків. Об'єкт дослідження: методика викладання української літератури в 7 класі загальноосвітнього навчального закладу. Предмет: методика викладання теми «Оповідання О. Стороженка «Скарб»». Мета: дослідити методичні особливості викладання теми «Оповідання О. Стороженка «Скарб»».

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ І. ФЕНОМЕН ОЛЕКСИ СТОРОЖЕНКА ЯК ПИСЬМЕННИКА

1.1. Життєвий шлях письменника

1.2. Творча спадщина О. Стороженка

1.3. Жанрові особливості оповідання «Скарб»

РОЗДІЛ II. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ВИКЛАДАННЯ ОПОВІДАННЯ «СКАРБ» О. СТОРОЖЕНКА

2.1. Аналіз програми та місце теми в шкільному курсі української літератури

2.2. Методи, прийоми та засоби навчання

2.3. Методичні особливості розподілу та викладання навчального матеріалу

2.4. План-конспект уроку №1

2.5. План-конспект уроку №2

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ДОДАТКИ

РОЗДІЛ I. ФЕНОМЕН ОЛЕКСИ СТОРОЖЕНКА ЯК ПИСЬМЕННИКА

1.1. Біографія Олексі Петровича Стороженка

Літературна діяльність Олексі Петровича Стороженка припадає на 50 -60-і рр. XIX століття - переломний, складний і суперечливий період у суспільно-політичному, економічному й духовному житті українського народу.

Дата народження Олексі Петровича Стороженка досі не встановлено: І.Франко, Г. Житецький, М. Зеров та інші називають 1805 р. (17 березня, за Г.Житецьким) [7; 20]. Більшість дослідників називають - 24 листопада 1806р.

Отже, Олексі Петрович Стороженко народився у селі Лисогори Борзнянського повіту (тепер Ічнянського району) на Чернігівщині в сім'ї дрібного поміщика, відставного армійського офіцера. Древній козацький рід Стороженків відомий ще з XVII ст.; про його представників знаходяться відомості в універсалах гетьманів і Генеральній військовій канцелярії XVIII ст. Предків письменника можна знайти серед прилуцьких полковників, ічнянських і повстинських (Лубненського полку) сотників. Пізніше Стороженки відомі як офіцери російської армії, зокрема батько письменника, Петро Данилович Стороженко, вісімнадцять років служив у війську, брав участь у російсько-турецьких війнах, в облозі і штурмі Хотина 1787 р. [32].

Дитячі роки письменника минули в містечку Великі Будища Зіньківського повіту на Полтавщині. Дані про освіту письменника дослідники подають різні. Так А. Іщенко зазначає, що О. Стороженко навчався у військовій школі [34]. П. Хропко подає інші дані: «Спочатку хлопець одержав домашню освіту, а потім учився в "шляхетному пансіоні при Слобідсько-українській губернській гімназії в м. Харкові. З виданого О.Стороженку атестату видно, що в гімназії він вивчав російські, французькі, німецькі, латинські мови, росіянку словесність, загальну й росіянку історію, географію, і виявив "чудові", "гарні", "неабиякі" і "достатні" успіхи» [32].

Пам'ятною для О. Стороженка була зустріч із молодим М. Гоголем, що сприяла формуванню естетичних смаків письменника і його художньої обдарованості. Про цю зустріч, що відбулася на Полтавщині десь в 20-х рр. XIX ст., О. Стороженко розповів з

багатьма цікавими подробицями у своєму есе "Спогад". З твору з'являється виразний образ Гоголя, тоді ще вихованця Ніжинської гімназії вищих наук. О. Стороженко яскраво зобразив деякі риси майбутнього видатного письменника - його вміння спостерігати, схоплювати характерне в зовнішності й жестах людей, влучно копіювати, захоплення дотепністю й гостротою мови українського селянина, поетичне сприйняття рідної природи. Переказчик дивувався, що наступного після зустрічі дня замість бешкетника побачив у садку замисленого хлопця, що у полоні міркувань щось записував до записної книжки. Зображені О. Стороженком епізоди цієї зустрічі, численні конкретні реалії, які підкреслюють портрет майбутнього автора "Ревізора" і "Мертвих душ", неодноразово використовувалися біографами М. Гоголя [7].

З 1824 р. протягом майже тридцяти років, перебуваючи на військовій службі, О. Стороженко пройшов шлях від унтер-офіцера в кінно-єгерському до поручика драгунському полку, а згодом став старшим офіцером у штабі кавалерійського корпусу. В основному служив на Україні і, виконуючи різноманітні доручення, зокрема пов'язані з відбором коней для армії, нерідко переїжджав з однієї місцевості в іншу, завдяки чому добре вивчив життя й побут селянства Південної України, зустрічався з колишніми січовиками. Цей життєвий матеріал був основою багатьох його творів [34].

Письменникові довелося брати участь у декількох військових кампаніях російсько-турецької війни 1828-1829 р., у придушенні польського повстання в 1831 р., у поході в 1849 р. в Угорщину; він був контужений.

О. Стороженко, перебуваючи в походах, завжди проявляв глибоку зацікавленість життям народу, його сучасним і минулим, швидко знайомився з людьми, умів розмовляти з ними, слухати їх. Поетичність його натури, ширий гумор, дотепність, імпонували співрозмовникам, і від них він чув різні легенди й бувальщини. Його око швидко помічало цікаве в людях, а пам'ять фіксувала особливості розповіді, різноманітні фарби й інтонації. Тому оповідання й нариси О. Стороженка нагадують усні оповідання, часом вони дуже схожі на переказані народом історичні події [31].

В 1850-1863 р. О. Стороженко служить чиновником для особливих доручень при київському генерал-губернаторі Д. Бибікові. Служба змушувала його не раз виїжджати на Київщину, Волинь, Поділля, Полтавщину, у Таврію й до інших губерній. Сучасники згадували, що практика слідчого, котра доводиться на цей період його життя, захоплювала О. Стороженка. "Розкриття злочину, - писав він, - дає мені величезну насолоду; цим я й буваю повністю нагороджений за свою працю" [32].

Написав Тамила

Середа, 19 жовтня 2011, 20:54 - Останнє оновлення Четвер, 20 жовтня 2011, 12:29

В 1857 р. на сторінках російських журналів і газет з'являється ім'я О. Стороженка як автора роману з української стародавності XVIII ст. "Брати-близнюки". З 1861 р. він стає відомий і як український письменник: його добутки друкуються в журналі "Основа". А в 1863 р. у Петербурзі виходять "Українські оповідання" у двох томах, які О. Стороженко написав ще в 50-х рр. і тільки тепер зміг їх опублікувати [4].

В 1864 р. О. Стороженка перевели в м. Вільно в розпорядження генерал-губернатора Північно-західного краю - відомого своєю жорстокістю М.Муравйова. Ця служба відбилася на белетристично-публіцистичних творах письменника, опублікованих у реакційному "Віснику Західної Росії": вони були тенденційні, спрямовані проти польського національно-визвольного руху початку 60-х рр.

Вийшовши у відставку в 1868 р. у чині дійсного статського радника, О.Стороженко останні роки життя провів на хуторі поблизу м. Бреста (Білорусь). Тут він виконував обов'язки брестського повітового проводиря дворянства й голови з'їзду світських посередників. Письменник займався садівництвом, любив полювати й рибалити. Одягнений в український одяг, з